

ETKİNLİK ADI: Taş Baskı Zamanı

ALAN ADI: Sanat

YAŞ GRUBU: 60-72 ay

ALAN BECERİLERİ:

Sanat Alanı:

SNAB3. Sanata Değer Verme

SNAB4. Sanatsal Uygulama Yapma

KAVRAMSAL BECERİLER:

KB2.15. Yansıtma Becerisi

KB2.15.SB2. Deneyime dayalı çıkarım yapmak

EĞİLİMLER:

E1. Benlik Eğilimleri

E1.1. Merak

E3. Entelektüel Eğilimler

E3.5. Merak Ettiği Soruları Sorma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER:

Sosyal Duygusal Öğrenme Becerileri:

SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme Becerisi)

SDB1.2.SB2.Motivasyonunu ayarlamak

SDB1.2.SB2.G2. Yapmak istediği etkinlik için uygun materyal arar.

SDB2.3. Sosyal Farkındalık Becerisi

SDB2.3.SB4. Toplumsal normlar hakkında bir anlayış geliştirmek

SDB2.3.SB4.G3. Kendi ülkesinin miras ve varlıklarını koruma etkinliklerine katılır.

Değerler:

D7. Estetik

D7.2. Sanatsal ve görsel zevkleri hayatın bir parçası hâline getirmek

D7.2.1. Geleneksel sanatlara ve yerel kültüre yönelik etkinliklere katılır.

D19. Vatanseverlik

D19.3. Ülke varlıklarına sahip çıkmak

D19.3.2. Koruma alanları, müzeler, el işleri, yemekler gibi somut ve ninniler, türküler, bilmeceler, destanlar gibi somut olmayan kültürel mirasını tanıır.

Okuryazarlık Becerileri:

OB4. Görsel Okuryazarlık

OB4.3. Görsel Hakkında Eleştirel Düşünme

OB4.3.SB2. Görsel ile sorgulanan olay/konu/problem veya durum ile ilgili akıl yürütmek

OB5. Kültür Okuryazarlığı

OB5.1. Kültürü Kavrama

OB5.1.SB2. Kültür unsurlarını fark etmek

OB8. Sürdürülebilirlik Okuryazarlığı

OB8.1. Sürdürülebilirliği ve sürdürülebilir kalkınmayı anlama

OB8.1.SB1. Sürdürülebilir ve sürdürülebilir olmayan süreçlerin farkında olmak

ÖĞRENME ÇIKTILARI:

Sanat Alanı:

SNAB.3. Sanat eserlerine ve sanatçılara değer verebilme

SNAB.3.b. Sanat eserlerinin nasıl yapıldığına ilişkin tahmin yürütür.

SNAB.4. Sanat etkinliği uygulayabilme

SNAB.4.d. Sanat etkinliklerinde yaratıcı ürünler oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ:

Sözcükler: Taş baskı, Kastamonu, motif, miras

Materyaller: Taş baskı ile yapılmış sofa bezi görseli, taş baskı uygulaması ile ilgili bir video, büyük beyaz bir kumaş, sınıfta bulunan materyaller, herhangi bir akışkan boya, taş, patates, sünger, tahta, çocuk sayısı kadar bez çanta, bir adet poşet

Eğitim/Öğrenme Ortamları: Sınıf

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

ETKİNLİKLER

Kastamonu'ya ait, taş baskı tekniği ile yapılmış bir sofa bezi görseli çocuklara gösterilir. "Resimde ne görüyorsunuz? Bu örtü ne için kullanılıyor olabilir? Üzerindeki desenler, motifler nasıl yapılmış olabilir?" soruları sorulur (**E1.1. Merak**). **Çocukların tahminleri dinlenir (SNAB.3.b. Sanat eserlerinin nasıl yapıldığına ilişkin tahmin yürütür, OB4.3.SB2. Görsel ile sorgulanan olay/konu/problem veya durum ile ilgili akıl yürütmek).**

Bu desenlerin taş baskı denilen bir teknikle yapıldığı, Kastamonu ilimize ait bir el sanatı olduğu söylenir. Kastamonu ili Türkiye haritasında çocuklara gösterilir. İhlamur ağacı kolay şekil aldığı için ihlamur ağacını oyarak kalıplar oluşturulduğu ve bu kalıpların boyaya batırılarak kumaşın üzerine baskı yapıldığı bilgisi verilir. İhlamur ağacı görseli çocuklara gösterilir.

Taş baskı uygulamasına dair bir video izlenir. Video sonrasında çocukların videoda gördükleri taş baskı ile ilgili merak ettiği sorular cevaplanır (**E3.5. Merak Ettiği Soruları Sorma**). Öğretmen kültürel mirasın ne demek olduğunu açıklar, ardından taş baskının kültürel bir miras olduğu ve korunması gerektiği hakkında bilgi verir. Taş baskıyı öğrenerek, uygulayarak, çevremizdekilere anlatarak bu mirası koruyabileceğimizi anlatır (**D19.3.2. Koruma alanları, müzeler, el işleri, yemekler gibi somut ve ninniler, türküler, bilmeceler, destanlar gibi somut olmayan kültürel mirasını tanı, OB5.1.SB2. Kültür unsurlarını fark etmek**).

"Böyle bir örtü yapmak istesek nasıl yapabiliriz? Bu desenleri yapmak için ne kullanabiliriz? Hangi materyalleri kullanabiliriz?" soruları ile çocukların fikirleri alınır (**SDB2.3.SB4.G3. Kendi ülkesinin miras ve varlıklarını koruma etkinliklerine katılır**). Çocuklardan kendilerine sunulan çeşitli materyal arasından uygun olanları seçmesi istenir. Sınıftaki ve çocuklara sunulan çeşitli materyaller arasından uygun olan materyalleri seçmeleri istenir (**SDB1.2.SB2.G2. Yapmak istediği etkinlik için uygun materyal arar.**). Sınıfın ortasına büyük, beyaz bir kumaş serilir. Çocukların baskı için sunduğu önerileri denemelerine fırsat verilir. Hangi materyallerin daha iyi sonuç verdiği tartışılır (**KB2.15.SB2. Deneyime dayalı çıkarım yapmak**).

Taş, patates, sünger, tahta, sınıftan çocukların seçtiği malzemeler gibi çeşitli materyal ve boyalar ile çocukların çeşitli baskı denemeleri yapmalarına rehberlik edilir.

Ardından çocuklara poşet çanta ve bez çanta gösterilir. Alışverişte hangisini kullandıkları sorulur. Hangi çantanın doğa dostu olduğu ve nedenleri tartışılır (**OB8.1.SB1. Sürdürülebilir ve sürdürülebilir olmayan süreçlerin farkında olmak**). Çocuklara taş baskı ile kendi bez çantalarını tasarlayacakları söylenir. İhlamur ağacından yapılmış taş baskı kalıpları (yoksa düz taşların üzerine çocukların akışkan boyalarla çizeceği şekiller) ile her çocuk baskı yaparak bez çantalarından kendi doğa dostu çantalarını tasarlayıp yapar (**SNAB.4.d. Sanat etkinliklerinde yaratıcı ürünler oluşturur, D7.2.1. Geleneksel sanatlara ve yerel kültüre yönelik etkinliklere katılır.**). Çantalar sergilenir ve gün sonunda çocuklar çantalarını evlerine götürürler.

DEĞERLENDİRME

- Taş baskı hangi ilimize ait bir el sanatıdır?
- Baskı malzemelerini seçerken nelere dikkat ettiniz?
- En iyi sonucu hangi malzeme verdi?
- Kültürel miras ne demektir? Kültürel mirasımızı korumak için neler yapabiliriz?
- Doğamızı korumak için bez çanta kullanmak dışında başka neler yapabiliriz?
- Yaşadığımız yere ait eskilerden bize miras kalmış bir şey var mı?

FARKLILAŞTIRMA:

Zenginleştirme: Katsushika Hokusai (Katsuşika Hukasay), Francisco Goya (Fransisko Goya), Theodore Gericault (Tiedor Jeriku) vb. taş baskı sanatını kullanan ünlü sanatçıların eserleri gösterilerek incelenebilir. Farklı kültürlerle ait taş baskı örnekleri sunularak bu eserlerde neler anlatılmak istenildiğine dair tahmin yürütülebilir. Serigrafi taş baskı tekniği hakkında bilgi verilerek sınıf içinde bu teknik ile tişört veya poster tasarlanabilir. Japon Ukiyo-e ahşap baskı, Çin mühür baskı ve Hint Kalamkari (Kalamkari) baskı gibi farklı baskı sanatları tanıtılabilir. Çiçek, yaprak, pancar, zerdeçal gibi materyaller ezilerek suyu çıkarılabilir ve baskı etkinliklerinde kullanılabilir. Mümkün olması hâlinde sınıfa deniz taşı, nehir taşı, mermer parçaları, fayans parçaları gibi farklı dokularda taşlar getirilerek farklı yüzeyler üzerine baskı yapılabilir.

Destekleme: Taş baskı görseli kabartmalı olarak da hazırlanarak dokunsal açıdan işlevsel hâle getirilebilir. Video sırasında sözlü betimlemeler yapılabilir. Baskı etkinliği sırasında akran etkinliği yapılarak ya da küçük gruplar oluşturularak akran desteği sağlanabilir. Kumaş çanta kaymaması için farklı materyaller kullanılarak masaya sabitlenebilir. Baskı sırasında öğretmen fiziksel yardımda bulunarak çocuklara rehberlik edebilir. Ürünlerini tamamlamaları için çocuklara ek süre verilebilir. Değerlendirme sorularının sayısı azaltılabilir ya da çocukların kısa cevapları kabul edilebilir.

AİLE / TOPLUM KATILIMI:

Aile Katılımı: Ailelerden çocukları ile birlikte ülkemizin coğrafi işaretli ürünlerini araştırmaları ve kendi yörelerine ait bir ürünü sınıfta tanıtmaları istenebilir.

Toplum Katılımı: Yaşanılan bölgede “Taş Baskı Atölye Çalışması” düzenlenip çocuk-ebeveyn katılımlı bir çalışma planlanabilir.